

Suomenkielisten lukioiden opiskelijavalinnan keskiarvoraja/PY-K

VD/7563/12.01.00.07/2014

Opetuslautakunta päätti kokouksessaan 14.4.2014 § 10 aloituspaikkojen määrästä suomenkielisissä ja ruotsinkielisessä lukiossa. Samalla opetuslautakunta päätti, esittelijän esityksestä poiketen, että suomenkielisiin lukioihin ei opiskelijoita otettaessa enää määritellä alinta perusopetuksen päättötodistuksen keskiarvorajaa. Keskiarvoraja on ollut aiemmin 7.00. Ruotsinkielistä opetusta, mm. keskiarvoraja, koskeva päätösvalta kuuluu johtosäännön mukaan ruotsinkieliselle jaostolle.

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja esittää, että suomenkieliseen lukioon hyväksyttävän opiskelijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo tulee olla vähintään 7.00. Esityksen perustelut ovat seuraavat:

Lukioiden erityislinjoilla opintojen ja projektien yhdistäminen on haastavaa

Lukioiden sisäänpääsyrajojen poistaminen vaikuttaisi välittömästi erityislinjojen opiskelijaksi ottoon. Erityislinjoilla opiskelijavalinnat tehdään perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon sekä pääsykokeen yhteispistemäärän perusteella. Ilman 7.00 vähimmäiskeskiarvorajaa lukioon voisi esimerkiksi päästä opiskelija, jonka pääsykoepistemäärä on 10 ja peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo 5.83. Ilman 7.00 keskiarvorajaa vuonna 2014 lukioiden erityislinjoille olisi päässyt esimerkiksi 6.33 keskiarvolla.

Mikäli opiskelija on menestynyt heikosti perusopetuksen opinnoissa, hänellä voi olla suuria haasteita pärjätä myös lukio-opinnoissa. Vantaan lukioiden erityislinjoista erityisesti urheilu, musiikki, tanssi ja esittävä taide sisältävät paljon harjoituksia ja tapahtumia, jotka aiheuttavat poissaoloja opetuksesta. Edetäkseen poissaoloista huolimatta opinnoissa opiskelijan tulee opiskella itsenäisesti rästiin jääneet eri oppiaineiden tehtävät. Suoriutuakseen lukiokoulutuksen vaatimuksista erityislinjan projektien ohessa opiskelijalla täytyy olla hyvät opiskelutaidot ja akateemiset valmiudet.

Säilytetään Vantaan lukiokoulutuksen vetovoimaisuus

Vantaan kaupungille on tärkeää säilyttää lukioiden nykyinen vetovoima. Vantaan kaupungin lukioverkko on laadukas ja tehokas. Sen nykyinen vetovoima on pitkän kehityksen tulos. Lukiokoulutuksen maine osaltaan luo mielikuvaa kaupungista koulutuskaupunkina ja lisää sen kilpailukykyä ja elinvoimaa.

Vantaan lukiokoulutusta on kehitetty vuosia muun muassa johtamisjärjestelmän, opiskelijahuollon ja lukioiden yhteistyön osalta. Vantaan lukioilla on hyvä maine, mikä näkyy esimerkiksi siinä, että vuoden 2014 uusista opiskelijoista 26,6 % on kotoisin muualta kuin Vantaalta. Mikäli lukioon hyväksyttävän opiskelijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvoraja poistetaan kokonaan, voi päätös laskea pitkällä aikavälillä lukioiden sisäänpääsykeskiarvoja. Tämä saattaisi johtaa tilanteeseen, jossa Vantaalle haettaisiin opiskelemaan heikommilla perusopetuksen päättötodistuksen keskiarvoilla ja korkeammilla keskiarvoilla hakevat nuoret päätyisivät muihin pääkaupunkiseudun lukioihin.

Espoossa ja Helsingissä suomenkieliseen lukioon hyväksyttävän opiskelijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon tulee olla vähintään 7.00. Mikäli nuorten keskuudessa syntyy käsitys, että Vantaan lukiokoulutukseen pääsee opiskelemaan heikommallakin keskiarvolla, on imagosta vaikea päästä myöhemmin eroon.

Tuki- ja ohjauspalveluiden riittämättömyys

Mikäli lukiokoulutukseen pääsisi jatkossa myös alle 7.00 keskiarvolla, opiskelijoille tarjottavan tuen tarve lisääntyisi huomattavasti. Tämä edellyttäisi lisäresursseja lukiokoulutukseen.

Suomenkieliset lukiot ovat isoja. Suurten lukioiden ryhmäkoot ovat isompia kuin pienissä lukioissa. Selvästi pienemmässä ruotsinkielisessä lukiossa opiskeluryhmät ovat pakosta pienempiä, joten alhaisemmalla keskiarvolla aloittaneilla opiskelijoilla on paremmat mahdollisuudet menestyä opinnoissaan ilman lisäresursseja tukitoimiin.

Ruotsinkielisen lukion toimintaympäristö

Vantaan ruotsinkielisen lukion, Helsingin gymnasiumin, viitekehys on koko pääkaupunkiseutu reunakuntineen. Lukiot eivät toimi suomenkieliseläkään puolella kuntakohtaisesti, vaan toisen asteen koulutukseen saa vapaasti hakea kuntarajojen yli. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa keskiarvoraja

vaihtelee alueella ja kokonaistilanteeseen vaikuttavat koulutustakuu, saatavuus ja pienempi väestöpohja. Sen lisäksi tietty minimiopiskelijämäärä on välttämätön, jotta lukion opetussuunnitelman mukainen opetus ja ainetarjonta voidaan tarjota asianmukaisen kustannustehokkaasti ja toiminnallisesti.

Helsingin gymnasium on ainoa ruotsinkielinen toisen asteen oppilaitos Vantaalla tarjoten koulutus- ja nuorisotakuun mukaista toimintaa. Opiskelijoita tulee Helsingin ja Espoon lisäksi Sipoosta, Porvoosta, Tuusulasta, Nurmijärveltä, Hyvinkäältä, Keravalta ja Riihimäeltä asti. Helsingin gymnasium ei ole ainoastaan ruotsinkielisten perheiden nuorten oppilaitos, vaan suuri osa lukiossa opiskelevista on kaksikielisiä perheistä, tarjoten näin opiskelupaikan myös suomenkieliselle väestölle. Sen lisäksi noin 10 % opiskelijoista on täysin suomenkielisiä perheistä, toisin sanoen molemmat vanhemmat ovat suomenkielisiä.

Ruotsinkielinen lukiokoulutus on nyt järjestetty kustannustehokkaasti jakaen tiloja ja opetushenkilöstöä yläkoulun kanssa. Keskiarvorajan nostaminen tekee opetussuunnitelman mukaisen toiminnan mahdolliseksi ilman merkittäviä lisäresursseja. Se vaikeuttaa myös henkilöstötilannetta ja toimintaa sekä lisää kustannuksia Vantaan ainoassa ruotsinkielisessä yläkoulussa, Helsingin skolassa, joka nyt jakaa tiloja ja opetushenkilöstöä lukion kanssa.

Opetuslautakunta 15.9.2014 § 5

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajan esitys:

Päätetään, että suomenkieliseen lukioon hyväksyttävän opiskelijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo tulee olla vähintään 7.00

Käsittely:

Jäsen Ulla Sajaniemi teki jäsenten Vaula Norrena, Niilo Kärki, Georg Nummelin ja Jari Jääskeläinen kannattamana muutosesityksen, että suomenkieliseen lukioon hyväksyttävän opiskelijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvorajan tulisi olla yhdenmukainen ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kanssa.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut kannatettu muutosesitys, joten lautakunta joutuu äänestämään.

Päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestys. Suoritettussa äänestyksessä jäsen Ulla Sajaniemen esitys sai kuusi (6) ääntä ja esittelijän esitys kymmenen (10) ääntä. Yksi (1) jäsen oli poissa kokouksesta. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin lisäksi, että lautakunnan jäsenet Vaula Norrena, Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Soili Haverinen, Georg Nummelin ja Jari Jääskeläinen jättivät asiakirjaan eriävän mielipiteen:

”Esitys on yhdenvertaisuuslain vastainen. Sen mukaan suomenkieliseen lukiokoulutukseen pääsyyn olisi Vantaalla minimikeskiarvoraja 7.00, mutta ruotsinkieliseen lukiokoulutukseen pääsisi 6.50 keskiarvolla. Tämä asettaisi suomen- ja ruotsinkieliset oppilaat eri-arvoiseen asemaan lukioon haettaessa. Esitämme, että suomen- ja ruotsinkielisen lukiokoulutukseen pääsyn minimikeskiarvoraja yhtenäistetään samaksi Vantaalla.”

Täytäntöönpano: Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Paula Ylöstalo-Kuronen, 0400 444 834, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Berndt-Johan Lindström, p. 0407592412, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi